

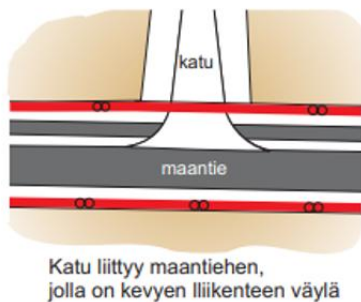
Maanteiden tienpidon vastuunjako ELY-keskuksen ja kunnan välisillä rajapinnoilla

Tämä dokumentti kokoaa yhteen ELY-keskuksen ja kunnan vastuunjaon erilaisissa tienpidon tilanteissa, joissa maantiet ja kunnan kadut kohtaavat. Erityistä huomiota kiinnitetään liittymäalueisiin sekä maanteiden muihin rajapintoihin, joissa vastuut voivat olla epäselviä tai vaihdella tapauskohtaisesti.

Kadun ja maantien liittymät

Yleisperiaate kunnan ja ELY-keskuksen kunnossapitovastuista maantien ja kadun liittymissä:

- Kadun kunnossapitovastuu ulottuu liittymässä maantien ajoradan pientareen ulkoreunaan saakka, myös silloin kun liittymässä on ELY-keskuksen ylläpitämä kävely- ja pyörätie. (Maantiealueen kaavarajaus ei ratkaise kunnossapitovastuuta.)
- **Poikkeus:** Yksittäisissä tapauksissa ELY-keskus ja kunta on voinut sopia teiden kunnossapidosta myös muulla tavoin.

Kuva: Maantien liikennealueen rajaaminen tasoliittymien kohdilla. Tummennettu väylä on hallinnollisesti maantietä (Lähde: Maantiet kaavoituksessa)

Näkemäalueiden puhtaanapito ml. puuston raivaus: vastuu kunta

- Liittymän tienpitäjän vastuulla on hoitaa liittymän näkemät liikenneturvallisuuden edellyttämälle tasolle.
- Kunnan ylläpitämän kadun tai yksityistien näkemänraivaus ja tielle ulottuvien puunoksien poisto kuuluu kunnalle myös silloin kun näkemäeste on kunnan tieltä maantielle tullessa. ELY-keskuksen hoitourakoitsija ei tarkastele näkemiä katuliittymien suunnasta.
- Kunnan katujen näkemistä vastaa kunta, vaikka näkemäesteenä oleva kasvillisuus kasvaisikin maantien tiealueella.
- [Lisää tietoa liittymien näkemien raivauksesta Palauteväylässä](#)
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä kuntaan.

Lumivallin madaltaminen liittymässä: vastuu kunta

- Lumivallin madaltaminen kuuluu sen tien tienpitäjälle, jonka käyttäjää näkemäesteenä oleva lumivalli häiritsee. Lumivallin syntyhistorialla ei ole tässä merkitystä. Jos liittymän läpi kulkee pyörätie, myös maantien ja pyörätien välinen liittymän osa kuuluu liittymän omistajan hoitoon.

- Kunta vastaa katuliittymien ja kaavateiden liittymien näkemästä. Tämä sääntö on voimassa myös silloin, kun kunnan tie liittyy maantiehen tai ylittää maantien.
- Kunnan on poistettava näkemäesteenä oleva lumivalli silloin, kun kunnan tie liittyy maantiehen, vaikka aurausvalli olisi syntynyt maantien aurauksesta.
- [Lisää tietoa liittymässä näkemäesteenä olevan lumivallin madaltamisesta Palauteväylässä](#)
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä kuntaan.

Liikennepeilin asentaminen: vastuu kunta

- Liittymän omistaja vastaa näkemien riittävydestä, joten ELY- keskus ei aseta liikennepeilejä katu- tai yksityistiellemiin.
- Kunta voi asentaa liikennepeilin omalla kustannuksellaan.
- [Liikennepeilin asentamista varten tarvitaan ELY-keskuksen työ lupa tiealueella työskentelyyn \(palautevayla.fi\).](#)
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä kuntaan.

Päällysteen vauriot liittymäalueella: vastuu kunta

- Katuliittymän kunnossapitoraja on maantien ajoradan reunassa.
- Jos päällystevaurio on kadun ja maantien liittymässä maantien reunaviivasta kadulle päin, päällysteen kunnossapito kuuluu kunnalle.
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä kuntaan.

Saarekkeet ja niiden liikennemerkit: vastuu kunta

- Saareke luokitellaan tiehen kuuluvaksi varusteeksi, joten saarekkeen kunnossapito kuuluu sille taholle, joka vastaa myös ko. tien kunnossapidosta.
- Jos saareke sijaitsee maantien ja kadun liittymässä kadun puolella, kunta vastaa saarekkeesta ja siinä olevista liikennemerkeistä, kuten liikenteenjakajista.
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä kuntaan.

Ajoneuvoliikenteen väistämisvelvollisuusmerkit liittymissä: vastuu ELY-keskus

- ELY-keskus asettaa Väyläviraston ohjauksen perusteella merkin B5 (väistämisvelvollisuus risteyksessä) tai B6 (pakollinen pysäyttäminen) myös maantiellä olevaan kadun tai yksityisen tien risteykseen sekä vastaa niiden ylläpidosta.
- Väistämisvelvollisuusmerkkiä ei yleensä aseteta silloin, kun kuljettajalla on muutoinkin väistämisvelvollisuus. Kuljettajan on ilman väistämisvelvollisuusmerkkiäkin väistettävä muuta liikennettä, kun maantielle liitytään pihasta, pysäköintipaikalta, huoltoasemalta tai muulta vastaavalta alueelta tai pikkutieltä.
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä ELY-keskukseen.
- Palautetta merkin kunnosta ja ehdotuksen uudesta väistämisvelvollisuusmerkistä voi jättää Palauteväylässä www.palautevayla.fi. Huom. Palauteväylässä palautteen sijainti pitää merkitä maantien puolelle.

Opastusmerkit

Tienviitat: vastuu ELY-keskus ja kunta

Sinipohjaiset tienviitat: vastuu ELY-keskus

- ELY-keskus vastaa sinipohjaisten tienviittojen (paikannimi) asettamisesta maantielle sekä tienviittojen ylläpidosta.
- Palautetta viitoituksesta tai opasteiden kunnosta ja ehdotuksen uudesta tienviitasta tai viitoituksen muuttamista voi jättää Palauteväylässä www.palautevayla.fi

Valkopohjaiset paikalliskohteiden ja erikoiskohteiden viitat: vastuu ELY-keskus ja kunta

- Kunta voi tehdä esityksen ELY-keskukselle koskien valkopohjaista paikallis- tai erityiskohdetta osoittavan opastusmerkin sijoittamista maantielle tai olemassa olevan merkin sisällön muuttamisesta.
- ELY-keskuksen hyväksyessä esityksen kunta vastaa merkkien hankinta- ja toteuttamiskustannuksista sekä luovuttaa merkkien täysimääräisen omistus- ja hallintaoikeuden tienpitäjälle.
- [Lisätietoa valkopohjaisen paikalliskohteen ja erikoiskohteen viitoituksesta ELY-keskuksen verkkosivuilla.](#)
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä ELY-keskukseen.

Mustapohjaiset osoiteviitat: vastuu ELY-keskus ja kunta

- Mustapohjaista osoiteviittaa voidaan käyttää taajamassa opastamaan mm. kunnan virastoihin ja palveluihin. Taajaman ulkopuolella osoiteviittaa voidaan käyttää opastamaan myös muuhun yksittäiseen kohteeseen.
- ELY-keskus voi myöntää hakemuksesta luvan mustapohjaiselle osoiteviitalle harkintansa mukaan.
- Luvansaaja vastaa opasteiden hankkimisesta, pystyttämisestä ja kunnossapidosta omalla kustannuksellaan.
- [Lisätietoa mustapohjaisen osoiteviitan hakemisesta ELY-keskuksen verkkosivuilla.](#)
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä tapauksen mukaan joko ELY-keskukseen tai kuntaan.

Osoitenimiviitat: vastuu kunta

- Kunta vastaa katuosoitejärjestelmästä, eli teiden ja katujen nimiviitoista ja osoitenumeroista.
- Valkopohjaiset osoitenimiviitat eivät ole Tieliikennelain mukaisia liikennemerkkejä. ELY-keskus ei vastaa valkopohjaisista osoitejärjestelmän mukaisista nimiviitoista millään tiellä, ei edes kahden maantien risteyksessä.
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä kuntaan.
- **Poikkeus:** ELY-keskuksen hoitourakka nostaa pystyyn tai oikaisee kaatuneen viitan maantien ja muun tien risteyksessä, jos siinä on kärkikolmio tai STOP-merkki samassa pylväässä. Tällaisesta voi ilmoittaa Palauteväylän kautta www.palautevayla.fi

Kunnanrajakilpi: vastuu kunta ja ELY-keskus

- Kunnanrajakilpeä voidaan käyttää kunnan rajalla osoittamaan tienkäyttäjälle saapuminen kunnan alueelle.
- Kunta hankkii kunnanrajakilven omalla kustannuksellaan, mutta ELY-keskus pystyttää maantielle sijoittuvat taajamamerkit.
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä tapauksen mukaan joko ELY-keskukseen tai kuntaan.

- Palautetta kunnanrajakilven kunnosta voi jättää Palauteväylässä www.palautevayla.fi

Taajamamerkki: vastuu kunta ja ELY-keskus

- Taajamamerkin sijoituspaikan päättää kunta kuultuaan asiassa ELY-keskusta.
- ELY-keskus pystyttää maantielle sijoittuvat taajamamerkit.
- Taajamerkin asettamiseen tai siirtämiseen liittyvissä asioissa tulee ottaa yhteyttä kuntaan.
- Palautetta taajamamerkin kunnosta voi jättää Palauteväylässä www.palautevayla.fi

Maanteiden kunnossapito ja rakentaminen

Kävely- ja pyöräilyväylien hoito: vastuu ELY-keskus tai kunta

- Valtion maanteiden varsilla on sekä valtion että kunnan hoitamia kävely- ja pyöräteitä. Kaupunkiseuduilla ja kuntien keskustoissa kunta hoitaa usein myös valtion omistamia jalankulku- ja pyöräilyväyliä. Toisaalta paikoin ELY-keskuksen urakoitsija hoitaa kunnan katujen varsilla olevia kävely- ja pyöräteitä.
- Maanteiden varsilla olevien jalankulku- ja pyöräilyväylien hoitajan voi tarkistaa [Suomen Väylät -kartalta](#).
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä tapauksen mukaan joko ELY-keskukseen tai kuntaan.

Tievalaistuksen kunnossapito: vastuu ELY-keskus tai kunta

- Valtion maanteiden varsilla on sekä valtion että kunnan hoitamia tievalaisimia. Kunta on voinut rakentaa maantielle tievalaistusta omalla kustannuksellaan. Tällöin ELY-keskuksen ja kunnan välisessä sopimuksessa on määriteltävä valaistuksen omistaja ja kunnossapidon vastuutaho.
- Maanteiden varsilla olevien tievalaisimien hoitajan voi tarkistaa [Suomen Väylät -kartalta](#).
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä tapauksen mukaan joko ELY-keskukseen tai kuntaan.

Meluntorjunta: vastuu ELY-keskus tai kunta

- Uuden maantien rakentamisen tai nykyisen maantien parantamisen yhteydessä, lisääntyvän meluhaitan poistamiseksi tai lievittämiseksi tehtävien meluesteiden rakentamisen kustannuksista vastaa tienpitäjä. Yleisen liikenteen kasvun aiheuttaman melutason nousun torjumiseen ei kuitenkaan ole osoitettu valtion varoja.
- Jos kunta myöntää lupia tai kaavoittaa olemassa olevan maantien läheisyyteen sellaista toimintaa, joka tarvitsee melusuojausta, vastaa kunta meluntorjunnan kustannuksista. Tällöin ELY-keskuksen ja kunnan välisessä sopimuksessa on määriteltävä melusuojauksen omistaja ja kunnossapidon vastuutaho.
- Kunnan on huomioitava meluntorjunta myös rakennusten luvituksessa.
- [Lisätietoa melusuojauksen rakentamisesta Palauteväylässä](#).
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä tapauksen mukaan joko ELY-keskukseen tai kuntaan.

Luvat ja lausunnot

Tienvarsimainokset: vastuu ELY-keskus tai kunta

- Jos maantien käyttäjille suunnatun mainoksen sijoituspaikka on asemakaavoitetun alueen ulkopuolella, tulee ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvasta mainoksesta (pysyvä tienvarsimainos) ennen mainoksen sijoittamista tehdä ELY-keskukselle ilmoitus ja saada salliva päätös.

- Asemakaavoitetulla alueella maantien käyttäjille suunnattujen tievarsimainosten luvan myöntäminen kuuluu kunnalle, mutta kunnan tulee ennen luvan myöntämistä kuulla naapurina toimivaa ELY-keskusta asiassa rakentamislain mukaisesti.
- [Lisätietoa tienvarsimainoksen hakemisesta ELY-keskuksen verkkosivuilla.](#)
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä tapauksen mukaan joko ELY-keskukseen tai kuntaan.

Maantien suoja-alueelle rakentaminen: vastuu ELY-keskus

- Tien suoja-alue on tiealueen ulkopuolella oleva vyöhyke, jonka maanomistaja omistaa.
- Rakennusten, rakennelman ja laitteen (varasto, aita, ym.) rakentaminen maantien tiealueelle tai suoja- tai näkemäalueelle on lähtökohtaisesti kielletty.
- ELY-keskus voi erityisestä syystä sallia rakentamisen suoja-alueelle, jos siitä tai rakennuksen käytöstä ei aiheudu vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle. Suoja-alueelle rakentamiseen tarvitaan siis lupa ELY-keskukselta.
- **Huom.** Maantien tie- tai suoja-alueelle rakentamiseen tarvitaan ELY-keskuksen lupa siinäkin tapauksessa, että rakentamiseen ei tarvita kunnan rakentamislupaa.
- [Lisätietoa maantien suoja-alueelle rakentamisesta Palauteväylässä](#)
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä ELY-keskukseen.

ELY-keskuksen kuuleminen naapurina rakennushankkeissa ja kunnan luvituksessa: vastuu kunta

- Jos kyseessä on rakentamislain mukaan kunnan lupaa vaativa rakentaminen, on hankkeesta kuultava rajanaapureita. Tienpitäjää kuullaan silloin, kun kiinteistö rajoittuu maantiehen.
- ELY-keskus antaa naapurin kuulemislausunnot maanteiden osalta tienpitäjän edustajana.
- Lausuntoa on pyydetävä ELY-keskukselta lupahakemuksen ollessa vireillä.
- [Lisätietoa naapurin kuulemisesta ELY-keskuksen verkkosivuilla.](#)
- Asiassa otettava yhteys ELY-keskukseen.

Koulutien vaarallisuuden arviointi: vastuu kunta

- Kullakin kunnalla on velvollisuus ja oikeus itse linjata lainsäädäntöä noudattaen koulumatkojen järjestelyistä. Harkinnanvaraisen koulukyydityksen tarpeen arvioinnin suorittaa kunta.
- ELY-keskus ei anna lausuntoja kouluteiden turvallisuudesta tai ota kantaa koulumatkojen vaarallisuuteen.
- Koulumatkojen vaarallisuuden arviointia varten on kehitetty kuntien käyttöön erillinen Koululiitu -ohjelma, jolla voidaan arvioida jalan ja pyörällä tehtävien koulumatkojen liikenneturvallisuutta. Koululiitu on kehitetty kunnille osin juuri siitä syystä, ettei tienpitöviranomaisen resursseja ole mahdollista käyttää ao. arviointityöhön.
- [Lisää tietoa koulutien vaarallisuuden arvioinnista Palauteväylässä](#)
- Asiassa tulee ottaa yhteyttä kuntaan.